

Spis treści

Autorzy	5
Przedmowa	9

CZĘŚĆ I

Wprowadzenie do pielęgniarstwa	19
--------------------------------------	----

ROZDZIAŁ 1

Pielęgniarstwo	21
<i>Stefania Poznańska, Danuta Zarzycka, Barbara Ślusarska, Małgorzata Marć, Ewa Wilczek-Rużyczka, Teresa Bernadetta Kulik, Irena Wrońska, Beata Dobrowolska, Kazimiera Zahradniczek, Lucyna Płaszewska-Żywko</i>	
1.1. System pojęć w pielęgniarstwie	21
1.1.1. Pielęgniarstwo – zakresy rozumienia dziedziny	21
<i>Stefania Poznańska</i>	
1.1.2. Opieka a pielęgniarstwo i pielęgnowanie	34
<i>Danuta Zarzycka</i>	
1.1.3. Pielęgnowanie – ewolucja pojęcia	42
<i>Danuta Zarzycka, Barbara Ślusarska, Małgorzata Marć, Ewa Wilczek-Rużyczka</i>	
1.1.4. Definiowanie zdrowia i choroby a pielęgniarstwo	80
<i>Teresa Bernadetta Kulik</i>	
1.2. Determinanty rozwoju pielęgniarstwa	96
1.2.1. Historyczne i społeczne uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa	96
<i>Irena Wrońska</i>	
1.2.2. Współczesne uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa	105
<i>Beata Dobrowolska, Irena Wrońska</i>	
1.2.3. Symbole i tradycje w rozwoju pielęgniarstwa	119
<i>Danuta Zarzycka, Barbara Ślusarska</i>	
1.2.4. Tożsamość zawodowa w rozwoju pielęgniarstwa	127
<i>Beata Dobrowolska, Barbara Ślusarska, Danuta Zarzycka</i>	
1.2.5. Organizacje i stowarzyszenia zawodowe działające na rzecz pielęgniarstwa	134
<i>Kazimiera Zahradniczek</i>	
1.3. Filozofia pielęgniarstwa	155
1.3.1. Uwarunkowania rozwoju filozofii pielęgniarstwa	155
<i>Stefania Poznańska</i>	
1.3.2. Rozwój filozofii i dyscypliny pielęgniarstwa	157
<i>Stefania Poznańska</i>	
1.3.3. Współczesna filozofia pielęgniarstwa	159

	<i>Stefania Poznańska</i>	
1.3.4.	Perspektywy rozwoju filozofii pielęgniarstwa	161
	<i>Stefania Poznańska</i>	
1.3.5.	Filozofia pielęgniarstwa polskiego	163
	<i>Stefania Poznańska</i>	
1.4.	Wybrane teorie pielęgniarstwa	167
1.4.1.	Podstawy teorii pielęgniarstwa	167
	<i>Danuta Zarzycka</i>	
1.4.2.	Model teoretyczny pielęgniarstwa Florence Nightingale	174
	<i>Danuta Zarzycka</i>	
1.4.3.	Model teoretyczny pielęgniarstwa Virginii Henderson	183
	<i>Danuta Zarzycka</i>	
1.4.4.	Model teoretyczny pielęgniarstwa Dorothei Orem	190
	<i>Lucyna Płaszewska-Żywko</i>	
1.4.5.	Model teoretyczny pielęgniarstwa Hildegardy Peplau	200
	<i>Lucyna Płaszewska-Żywko</i>	
1.4.6.	Model teoretyczny pielęgniarstwa Callisty Roy	207
	<i>Lucyna Płaszewska-Żywko</i>	
1.4.7.	Znaczenie teorii pielęgniarstwa w praktyce zawodowej	213
	<i>Danuta Zarzycka</i>	

ROZDZIAŁ 2

Wybrane wzory pielęgnowania221

Jolanta Górąjek-Jóźwik, Małgorzata Marć, Danuta Zarzycka

2.1.	Ogólna charakterystyka wzorów pielęgnowania	221
2.1.1.	Pielęgnowanie tradycyjne	221
	<i>Jolanta Górąjek-Jóźwik</i>	
2.1.2.	Pielęgnowanie zindywidualizowane	226
	<i>Jolanta Górąjek-Jóźwik</i>	
2.1.3.	Primary Nursing	229
	<i>Jolanta Górąjek-Jóźwik</i>	
2.2.	Pielęgnowanie zindywidualizowane	239
2.2.1.	Istota pielęgnowania zindywidualizowanego	239
	<i>Jolanta Górąjek-Jóźwik</i>	
2.2.2.	Gromadzenie informacji o pacjencie i jego rodzinie	250
	<i>Małgorzata Marć</i>	
2.2.3.	Diagnoza pielęgnarska	286
	<i>Jolanta Górąjek-Jóźwik</i>	
2.2.4.	Pielęgnarska dokumentacja sytuacji zdrowotnej pacjenta	300
	<i>Danuta Zarzycka</i>	

ROZDZIAŁ 3

Dawca i biorca pielęgnowania325

Wiesława Ciechaniewicz

3.1.	Pielęgniarka – świadczeniodawca opieki pielęgnarskiej	325
3.1.1.	Pielęgniarka – istota działalności zawodowej	325
3.1.2.	Kwalifikacje pielęgniarki	327
3.1.3.	Rola zawodowa pielęgniarki	332
3.1.4.	Funkcje zawodowe pielęgniarki	333
3.2.	Pacjent – biorca opieki pielęgnarskiej	347
3.2.1.	Charakterystyka określeń związanych z pacjentem	347
3.2.2.	Podmiotowość odbiorcy świadczeń opiekuńczych pielęgniarki	358

ROZDZIAŁ 4

Charakterystyka warunków pracy pielęgniarki w wybranych zakładach opieki zdrowotnej.....371

Kazimiera Zahradniczek

- 4.1. Wyjaśnienie podstawowych pojęć371
- 4.2. Specyfika warunków pracy w zakładach opieki zdrowotnej373
 - 4.2.1. Szpital374
 - 4.2.2. Zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy.....379
 - 4.2.3. Przychodnia, ośrodek zdrowia, poradnia.....382
- 4.3. Dom pomocy społecznej.....384
- 4.4. Hospicjum (Hospice).....390

ROZDZIAŁ 5

Profilaktyka zakażeń w opiece zdrowotnej.....395

Alicja Walczak, Marta Milona

- 5.1. Definiowanie podstawowych pojęć395
- 5.2. Wybrane metody postępowania w profilaktyce zakażeń w opiece zdrowotnej403
- 5.3. Udział pielęgniarki w profilaktyce zakażeń w opiece zdrowotnej432

ROZDZIAŁ 6

Elementy podstaw prawnych wykonywania zawodu pielęgniarki.....443

Grażyna Rogala-Pawelczyk

- 6.1. Podstawowe dokumenty regulujące działania pielęgniarki w Polsce443
- 6.2. Zakres samodzielnych świadczeń pielęgniarki446
- 6.3. Zadania pielęgniarki wynikające z respektowania praw pacjenta.....449
- 6.4. Odpowiedzialność zawodowa, służbowa, cywilna, karna pielęgniarki453
- 6.5. Samorząd Zawodowy Pielęgniarek i Położnych jako organ doradczy i nadzorczy456

ROZDZIAŁ 7

Wybrane aspekty zapewniania jakości opieki pielęgniarskiej461

Anna Piątek

- 7.1. Jakość w opiece zdrowotnej461
- 7.2. Przedmiot i kryteria oceny jakości opieki pielęgniarskiej462
- 7.3. Metody zapewniania jakości opieki zdrowotnej.....465
- 7.4. Standardy praktyki i opieki pielęgniarskiej466

Pytania sprawdzające testowe469

Pielęgnowanie pacjentów z zaburzeniami zdrowia.....485**ROZDZIAŁ 8****Pielęgnowanie pacjentów z zaburzeniami funkcji układu termoregulacji487***Robert Ślusarz, Małgorzata Szyszkowska*

- 8.1. Definiowanie podstawowych zaburzeń funkcji termoregulacji organizmu.....487
- 8.2. Postępowanie pielęgniarские w wybranych stanach zaburzeń funkcji termoregulacji497

ROZDZIAŁ 9**Pielęgnowanie pacjentów ze zmianami na skórze i błonach śluzowych503***Alicja Walczak, Adam Kozłowski, Barbara Ślusarska*

- 9.1. Definiowanie podstawowych zaburzeń i zmian patologicznych skóry oraz błon śluzowych.....503
- 9.2. Postępowanie pielęgniarские w wybranych stanach i zmianach chorobowych na skórze i błonach śluzowych514

ROZDZIAŁ 10**Pielęgnowanie pacjentów z zaburzeniami funkcjonowania przewodu pokarmowego.....527***Grażyna Tatur, Janina Książek*

- 10.1. Definiowanie podstawowych zaburzeń funkcji przewodu pokarmowego528
- 10.2. Postępowanie pielęgniarские w wybranych zaburzeniach funkcji przewodu pokarmowego536

ROZDZIAŁ 11**Pielęgnowanie pacjentów z zaburzeniami w funkcjonowaniu układu moczowego549***Anna Mróz*

- 11.1. Definiowanie podstawowych zaburzeń funkcji układu moczowego550
- 11.2. Postępowanie pielęgniarские w wybranych stanach zaburzeń funkcji układu moczowego.....556

ROZDZIAŁ 12**Pielęgnowanie pacjentów z zaburzeniami w funkcjonowaniu serca i układu krążenia563***Alicja Wierzbicka*

- 12.1. Definiowanie podstawowych zaburzeń funkcji układu krążenia564
- 12.2. Postępowanie pielęgniarские w wybranych stanach zaburzeń funkcji i układu krążenia568

ROZDZIAŁ 13

Pielęgnowanie pacjentów z zaburzeniami w funkcjonowaniu układu oddechowego575

Alicja Wierzbicka

- 13.1. Definiowanie podstawowych zaburzeń funkcji układu oddechowego576
- 13.2. Postępowanie pielęgniarские w wybranych stanach zaburzeń funkcji układu oddechowego579

ROZDZIAŁ 14

Pielęgnowanie pacjentów z zaburzeniami w funkcjonowaniu układu nerwowego583

Regina Lorencowicz

- 14.1. Definiowanie podstawowych zaburzeń funkcji układu nerwowego584
- 14.2. Postępowanie pielęgniarские w wybranych stanach zaburzeń funkcji układu nerwowego598

ROZDZIAŁ 15

Pielęgnowanie pacjentów z zaburzeniami funkcji gruczołów wydzielania wewnętrznego621

Anna Abramczyk

- 15.1. Definiowanie zaburzeń funkcji gruczołów wydzielania wewnętrznego623
- 15.2. Postępowanie pielęgniarские w wybranych stanach determinowanych zaburzeniami funkcji gruczołów wydzielania wewnętrznego628

ROZDZIAŁ 16

Pielęgnowanie pacjentów z zaburzeniami narządów zmysłu – wzroku i słuchu633

Krzysztof Opozda

- 16.1. Definiowanie podstawowych zaburzeń funkcji zmysłów wzroku i słuchu633
- 16.2. Postępowanie pielęgniarские w wybranych stanach zaburzeń zmysłów narządu wzroku i słuchu638

ROZDZIAŁ 17

Pielęgnowanie pacjentów w wybranych zaburzeniach sfery psychicznej647

Krzysztof Opozda, Wojciech Kosmowski

- 17.1. Definiowanie podstawowych zaburzeń sfery psychicznej 648
- 17.2. Postępowanie pielęgniarские w wybranych stanach zaburzeniach sfery psychicznej653
- 17.3. Wybrane prawne aspekty ochrony zdrowia psychicznego668

ROZDZIAŁ 18

Postępowanie pielęgniarские w wybranych zaburzeniach psychospołecznych673

Ewa Humeniuk, Anita Majchrowska

18.1. Wybrane aspekty psychoterapii elementarnej w pielęgnowaniu673

Ewa Humeniuk

18.1.1. Pojęcie psychoterapii elementarnej i wymagane kompetencje673

18.1.2. Charakterystyka postawy terapeutycznej675

18.1.3. Techniki psychoterapii elementarnej678

18.2. Elementy socjoterapii w praktyce pielęgniarskiej681

Anita Majchrowska

18.2.1. Społeczne konsekwencje choroby681

18.2.2. Pojęcie socjoterapii683

18.2.3. Metody i formy zajęć socjoterapeutycznych686

Pytania sprawdzające testowe697

CZĘŚĆ III

Opieka pielęgniarська w wybranych stanach pacjenta.....705

ROZDZIAŁ 19

Opieka pielęgniarська nad człowiekiem zdrowym707

Maria Cisek, Barbara Prażmowska

19.1. Wprowadzenie do pielęgnowania człowieka w wybranych stanach.....708

Maria Cisek

19.2. Opieka nad dzieckiem zdrowym709

Maria Cisek

19.2.1. Szczepienia ochronne714

19.3. Opieka nad człowiekiem dorosłym715

Maria Cisek

19.4. Opieka nad kobietą w ciąży717

Barbara Prażmowska

19.5. Opieka nad człowiekiem starym.....723

Maria Cisek

ROZDZIAŁ 20

Opieka pielęgniarська nad człowiekiem zagrożonym chorobą727

Anna Majda

20.1. Człowiek zagrożony chorobą z uwzględnieniem czynników ryzyka chorób727

20.2. Wybrane elementy interwencji pielęgniarskiej w zakresie odżywiania730

20.2.1. Charakterystyka nieprawidłowości w odżywianiu i następstwa zdrowotne730

20.2.2. Zakres i charakter interwencji pielęgniariskiej w profilaktyce zaburzeń zdrowotnych wywołanych nieprawidłowym odżywianiem	731
20.3. Wybrane elementy interwencji pielęgniariskiej w zakresie aktywności fizycznej	737
20.3.1. Charakterystyka nieprawidłowości w zakresie aktywności fizycznej i następstwa zdrowotne	737
20.3.2. Zakres i charakter interwencji pielęgniariskiej w profilaktyce zaburzeń zdrowotnych wywołanych brakiem aktywności fizycznej.....	738
20.4. Wybrane elementy interwencji pielęgniariskiej w zakresie palenia papierosów	742
20.4.1. Charakterystyka nieprawidłowości w zakresie palenia papierosów i następstw zdrowotnych	742
20.4.2. Zakres i charakter interwencji pielęgniariskiej w profilaktyce nikotynizmu.....	746
20.5. Wybrane elementy interwencji pielęgniariskiej w zakresie picia alkoholu	756
20.5.1. Charakterystyka nieprawidłowości w zakresie picia alkoholu i skutków zdrowotnych wywołanych piciem alkoholu.....	756
20.5.2. Zakres interwencji pielęgniariskiej w profilaktyce alkoholizmu	762

ROZDZIAŁ 21

Opieka pielęgniariska nad pacjentem w ostrym stanie choroby. Pierwsza pomoc w stanie zagrożenia życia771

Maria Kózka

21.1. Charakterystyka ostrego stanu choroby.....	771
21.2. Pierwsza pomoc w stanie zagrożenia życia.....	773

ROZDZIAŁ 22

Opieka nad chorym nieprzytomnym.....781

Maria Kózka

22.1. Charakterystyka zaburzeń stanu świadomości pacjenta	781
---	-----

ROZDZIAŁ 23

Chory przewlekle – Zakres opieki pielęgniariskiej.....791

Bożena Zboina, Barbara Ślusarska

23.1. Wyjaśnienie podstawowych pojęć	791
23.2. Działania pielęgniariskie wobec pacjenta z chorobą przewlekłą	796

ROZDZIAŁ 24

Zakres opieki pielęgniariskiej wobec pacjenta o niepomyślnym rokowaniu801

Bożena Zboina, Barbara Ślusarska

24.1. Wyjaśnienie podstawowych pojęć	801
24.2. Opieka pielęgniariska nad pacjentem o niepomyślnym rokowaniu	802
24.3. Ból w opiece nad pacjentem o niepomyślnym rokowaniu.....	807

24.4. Opieka paliatywna (hospicyjna) nad chorym o niepomyślnym rokowaniu	819
24.5. Opieka pielęgnarska nad człowiekiem u schyłku życia.....	822
24.5.1. Komunikowanie z pacjentem u schyłku życia	824
24.5.2. Postępowanie pielęgnarskie wobec pacjenta umierającego i jego rodziny.....	826
Pytania sprawdzające testowe	831
Indeks	837